

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 6 frt.
Fél évre . . . . . 3 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyen szám ára: 15 krajczár.

Előfizetési csempén a kiadóhivatalnál lehet
B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hír-
detések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap azonnali részére s a nyitlára
vonatkozó minden közlemények a szer-
kesztőség küldendők.

Hirdetések díja: 61 hasabos példány
5 kr. — Nagyobb és többhavi hirdet-
ések jutányosabb árakban állanak.
Bélyeg minden beutaztatási 30 kr.

Nyitlár garancia: 20 kr.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK

A „NÓGRÁDI LAPOK“

1888-İK ÉVFOLYAMÁRA.

Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.
Egy hónapra . . . . . frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz czimezve
— legzélszerűbben postautalvánnyal — a nyomtatandó
példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb be-
küldendők.

KÉK LASZLÓ.
Kiadó és lapnyelvényes.

HORVÁTH DANÓ,
felelős szerkesztő.

B.-Gyarmat január 7.

Sokszor el kell gondolkozni azon kérdés felett, mi a legnagyobb bűn a világon? Megtetszik ezt olvasóink is, midőn a hírlapok bűn krónikáit vagy a világtörténelem vértől ázott lapjait forgatják.

S vajjon tudtak-e határozott feleletet adni maguknak?

Aligha!

Az-e a nagyobb bűnös, a ki apját, anyját, vagy testvérét öli meg? Az-e, a ki rabol, gyilkol? vagy az, ki hitvesét megsejti s aztán szívtét orozva átdöli? vagy az, ki annyira megfélemedezik emberségéről, hogy vad kezekkel saját gyermekét fojta meg?

De ki tudná mindazon förtelmességeket elsorolni, miket az elfajult emberi szív egy pokoli percében megfogantat s elkövetni tud?

Az is bizonyos, hogy az emberek bűnei igen relativ dolgok.

A mi bizonyos körülmények között vérlázító bűn, más körülmények között igen csekély bűntény, vagy éppen oly dicső tett is lehet, mit a történelem ezredékeken át magasztalni fog.

Hosszu-hosszu tapasztalatok és sok gondol-

kodás után juthat valaki e meggyőződésre s ha egyszer eljutott, megtalálja-e az igazságot, mely e cikk elején tett kérdést megoldja?

Igen megtalálhatja!

Tessék csak a dolog mélyére hatolni s keresni minden bűn végökát, minden förtelmen szülőanyját s megismeri a legnagyobb bűnt.

Hiszzen az csak természetes, hogy az a legnagyobb bűn, mi bennünket bűnbe hajt, fokról fokra súlyosdni kezd!

S vajjon micsoda bennünk az a pokoli erő, mi a becsületesség feyverét adja kezünkbe s vajjon oly hatalom-e, mi fölött nem győzedelmeskedhetünk?

Válaszom igen egyszerű: a gyöngeség, a gyávaság, az erőtlenség ereje, mi hasonlatossá tesz bennünket a levegőbe hajtott kőhöz, mely nem tud ellenállni a föld vonzásának s tehetetlenül a sárba hull.

A bűnös bátor nem lehet soha, az mindig gyáva; azért féljetelek a gyöngé, akaratlan, gyáva emberektől; mert azok minden percben készek a bűnre.

Vizsgáljuk csak, állításon mennyire igaz, mennyire nem.

A féltékeny nem gyávaságból szurja-e le vetélytársát; nem azért-e, mert gyáván, kishitűn azt hiszi, hogy nincs elég ereje, hogy fölötta a szerelem harcában győzedelmeskedjék?

A tolvajt nem a gyávaság hajtja-e kezdetben a bűnre? Igen, mert nem bízik embertársáiban s azt hiszi, hogy másképp nem élhet meg, s ha újra visszaesik bűnébe, megint csak a gyávaság a gyálázatba hajtó ostora; mert nincs elég bátorsága, hogy azt mondja: emberek, vétkeztem, de meg is bűnhődtem érte, most becsületes vagyok; inkább újra lop, semhogy szembe szálljon a rosszakarattal.

Ily módon végig mehetünk a világ minden bűnén, s a háttérben mindig ott találjuk a gyávaság sápadt, reszkező alakját.

Ha gyávaság nem volna, rég megoltottának tudnók a társadalom fenyegető kérdéseit is.

Nem gyávaságunk-e az oka, hogy állami intézményeink szörnyalakkjai a középkor abszolutistikus intézményeinek s az új kor szabad eszméinek?

S csodálkozhatunk-e, ha a heterogén elemekből összezagyvált alkotmányok csalólást eredményeztek? Ez megérdemelt büntetésünk, mért nem volt erők s bátorságunk a multtal teljesen szakítanunk.

Á fél-munka soha sem lehet jó: a ház, melynek nincs tetete, nem óvhat meg a záportól.

Nem gyávaság-e az tollunk, hogy a társadalom olyan kímévesít, mint a párbaj s más balga előítéleteit, a melyeket nevelésének tartunk, nem vethetjük el, hanem a józan ész dacára igájukba görnyedünk!

Igen a gyávaság az emberiség legnagyobb bűne, mert minden gonoszának anyja és dajkája; legnagyobb bűne azért is, mert fölötta az akarat és az ész tudna győzedelmeskedni.

Öntsünk bátorságot gyermekeink szívébe; bátorságot, mi nem a vérontásban, hanem meggyőződésünk szilárd követelésében s egyeniségünk korlátlan érvényesítésében nyilvánul!

Hadi készülődéseink.

Hagyjuk a pénzügyeket, tekintsünk szét a szabadban. Első sorban is, kérdezzük meg alakítót, hogy ez a nagy készülődés, fegyverkezés, vasuti állomáshelyek kibővítése, élelmiszerek beszerzése, katonakötelesek kész-tartása, mozgósítási rendszabályok nyelvétele, katonaság zaklatott gyakoroltatása, lovak beszerzése, bak-kancsok megrendelése, kőszén felhalmozása, vasuti ko-

T Á R C Z A.

Mikor a pataknak . . .

Mikor a pataknak
Megrádt a habja,
Békében a part se,
A szilip se tartja,
Könt a mederből,
Mazon rónán állat
S igazságszólókat a két délibábát!

Megrádt a szivem,
Tele van bánattal:
Ki ki ont belőle
Egy-egy bánatos dal,
S meszeze repül hozzád
Száp virágos tájba,
Oh, miért is vagy te,
Lelkem délibábjá.

Egy iskolai öröklye.

Felolvasva szerző a nógrádmezei tantestület B.-gyarmati kör-
nek 1897. december 7-én B.-Gyarmaton t. rított ülésén.

Készítője három nevet viselt és ezelőtt vagy 200 esztendővel élt. Amár régen élt, mégis fel van róla jegyezve, hogy jó tanuló volt, még jobban állt helyt mint tanító s a legjobban mint nagykörösi igazgató professor. Megsíketülésig majd 30 éven át — volt a haza reményének az ifjúságnak kánuza, nyugalmagtatása 11 éven — élte lealkonyultáig a tanítóké. Amiók sok jót állítanak fölé, a majd felévszázados tanenderről s 40 éves apáról, hogy a nagykörösi régi temetőben lévő sírját örökzöld cserjéknek kellene belepniök, meszeze fénylő obdyszknek ékeskednie e fedrattal: Itt nyugszik Losonezy Hakonji István a „Hármas kis tükör“ szerzője. Tisztelettel emlékezt!

Felkerestelek! Meggyujtom mult dicső alakod előtt emlékezetem halovány mécsét, szentelek nevednek, erekyeként beszült művednek szakutódaid körében — becses türelmükkel — kis időt.

A „Ratió“ nem eszedekelt rationalisan. Tüllerhel-tetést szült irányja, min a hivatottak az u. n. encyclo-pediái olvasókönyvekkel segítettek. Efele a „Hármas kis tükör“ is.

Melyik volt tehát az első legészserűbb népiskolai földrajzunk?

Amít a sokat magasztalt „Ratió“ a történeftanítás ellen vételt, mi vitte azt a rendes körékvágásba?

E hármas kérdésre egy eszással felelek: a „Hármas kis tükör“, a mult század vége és a jelen elejének valóságos egyszemélyű hármassága, manap iskolai erekyeként beszült régiség.

Nagyon mostoha talájon és légkörnyületben fogant. Az alkotmányt arezül csapdosíták. A censur kontárkodott. Az irodalom hágyadozott. Az előkelőség franciául beszélt, a magyarat béres nyelvenk vallá. A bünger nemetül zöngiesélt. A felsőbb oktatás nyelve a latin volt. Egyedül a sokat zaklatott „miseria plebs contribuens“ élt ősei nyelvével. E köros korszakban írt Losonezy a nemzet romlatlan és erejének nemzeti iskolai könyvet, mely nem hármasan, de sokszorosán fénylett és hatott. A könyvpiacozon oly ismert lett, akár a kalendárjomonok. A kis iskolás tanisznyájában, a mestergerendákon, az iskolákban a szt. biblia mellett túrték. Sokszoros kiadásait a mai bulvárökök kancsal szemmel nézhetik. A valási túrlémetlenséget megbénította, mert noha Kalvín híve írta, szerte azt más felekezet is. Évszázados életét az átkos Bach rendszer csönkította meg. Rekrtaum uraiméknak ez volt a Minduntudójuk. Nép vértébe nem ment át tankönyv annyira, mint ez; a nemzeti öntudat megszilárdításán kevés fáradt oly sikerrel, mint ez. Arany J. szerint e munka egyik érdeme, hogy sok nemzetes

nyelvi erekye a századok folyamán főmmaradt. E könyv folyton ifjuskodott. Két ólémsége volt: a Bach rendszer és Losonezy rendszertelen hívei, kik valóságos sárt gyúr-tak belőle, melyben — a népiszkolát véve zsüornmértékül — majd annyi volt a polyva, mint a tiszta mag.

Mint lehet az, hogy Losonezy népiszkolai tanító ügyszólván nem volt és a népiszkola életére majd egy évszázadon hatott, eltalálta a korabeli népnyelvet — ámbár itt-ott latinosan — pár elvni módszer föbb szabályait? Kedvezett neki a kor. Egyházának valóságos nemzeti magatartása, a nép iskolázásának elhagyatott volta, annak jövendő valódi lelki java voltak ritkafényű tükörök és ilyesfélek megalkotásában illetői.

Azt mondják, hogy a „Kis tükör“ nem felel meg a mai paedagogia kívánalmáinak. Meglehet. Épen ezért tartható jónak. Vajjon van-e a mai idegen elvek alapján írott termékekben magyar lélekhangulat, gondolkodás mód? Sajnos nem igen. Losonezy magyarán értett mindkettőhöz. Csak így írhatott magyarul, tolmácsolhatta a saját a szerzői előszóban: „Nemcsak a növedő ifjuság, hanem a szülők is éles örömet olvasgathatják e könyvnek t. b. b. szakaszait.“ Kell-e emélt külön paedagogiai elismerés?!

Ezek után áttérök művének földrajza. — Magyarorszag állapota — és történetét mehatására.

Ma a földrajz tanítását kötetek vezetik. Egy vagy két ózél is mint a törvényekkel: labirintusokban élvészünk, s a vég az, hogy a nagy hű-hó nem áll arányban a felmutatott eredményekkel. Losonezy patri-archálisán végez, a mi hozzá közel van, a hon azt behatáon tárgyalja csak azon Tiszáninnen, túl, Duránin-nen, túl, Erdély, társországek és megyék szerinti beosztással, mint ma. Azt veszi föl, a mi gyakorlati.

Druga József.

(Folytatás követhetik.)

Tanúgy.

Felvitattak a bíróságra tanútestület közzétételének jogszabályait.

Gyűlés a bizottság jelentését tudomásul véve, javaslatára alapján, pénzügyosnak a felmentvényt megadta.
 10. Az országos tanító árva- és árvaház alapja számadatát megvizsgáló bizottság a gyűjtő és kezeli bizottság számadatáról jelentést a következőkben terjeszt elő: a múlt évi gyűjtése 345 frt 50 kr., a múlt évi közgyűlés alkalmával befolyt 111 frt 62 kr., Wagner István köztársasági elnökötől peresedy gyűjtés összege 8 frt 20 kr., testületi járulék 882, 84, 85 és 86 evre 400 frt., Wagner István köztársasági elnökötől gyűjtése 2 frt 2 kr., kamat f. é. júl. 1-ig 16 frt 91 kr., a bognárnai állami isk. peresedy gyűjtése 4 frt 10 kr., a bognárnai polg. isk. növendékek évszámú mulatságából 26 frt 50 kr., salgó-tarjáni vagyári és bánya telepi iskolák peresedy gyűjtése 30 frt 48 kr., Gönczöl alkalmi gyűjtése 18 frt 20 kr., székelyi körgyűjtése 4 éven Kuzmányi által átadva 10 frt 20 kr., Zelenka János elnökötől a Losoncra küldött 7 éven begyűlt 11 frt 91 kr., s így az ország tanító árva- és árvaház alap 686 frt 16 krnyi vagyonnal bír.

Gyűlés a bizottság jelentését örömdetes tudomásul véve a javaslatára a gyűjtő és kezeli bizottságnak felmentvényt adott.

11. Múlt évi közgyűlés egyik határozata értelmében központi választmányra bognárnai polgári iskolának az önszervezési szövetkezet létesítése tárgyában beadott indítványát, áttanulmányozván: a szövetkezet létesítését ajánlja s szabályzati javaslatot is készítve, azt a következőkben terjeszt elő:

„A Nógrád megyei tanítótestület önszervezési szövetkezetének szabályzata.

1 §. A nógrád megyei tanítótestület saját tagjai, valamint a megyében tanítással foglalkozók számára önszervezési szövetkezetet alakít.

2 §. Célja e szövetkezetnek a tagjai elhalálozása után azok jogos utódait (özvegy árva) azonnal anyagiilag segélyezni.

3 §. A szövetkezet tagjai lehetnek mindazon férfi és nő tanítók s kislendítők, kik Nógrád megye területén működnek s kik a szövetkezet önkéntesen befolyó elvállalt kötelezettségüknek ott pontosan eleget tesznek.

4 §. Belépési szándék a tanítótestületi körök elnökénél, vagy a szövetkezet elnökénél jelentendő be, mikor is a szabályzatban foglalt s a tagokra vonatkozó kötelezettségek pontos teljesítéséről kötelező nyilatkozat irandó alá.

5 §. Minden tag köteles a szövetkezetbe való belépéskor és minden egyes tagtárs elhalálozása után 30 napon belül a következő korszerűt díjakat jelésül: ha belépés alkalmával kora a 30 évet meg nem haladja 1 frtöt, ha 30 éven túl van egészen 40 évig 1 frt 20 krt 40 éven felüli 1 frt 50 krt fizetni.

6 §. Ha valamely tag 30 napon belül tagsági díját fellévitásra sem fizeti le a szövetkezetből töröltetik s minden joga, úgy a segélyezésre, mint a befizetett díjakra néve megszűnik.

7 §. A tagsági díjak be nem fizetése miatt törölt tag ismét felvehető, ha a közben elő fordult halálesetek után járó elmaradt díjakat s azok 6 százalékos kamattal előlegesen befizeti.

8 §. Ha a szövetkezetnek valamely tagja Nógrád megye területéről elköltözött ugyan, de fent nevezett kötelezettségének tovább is eleget tesz a többi szövetkezeti tagok jogait élvezi.

9 §. Ha a szövetkezetnek valamely tagja elhalálozik, annak jogutódai (özvegy, árva) összesen annyi 1 frt rögtön s egyúttal részben részvételnek, a hány tagja van a szövetkezetnek a történet hálalásbet idejében.

10 §. Ha a szövetkezet tagjának száma a 300-at meghaladta ez esetben a segélyezésre csak 300 frt fordítandó, a többi díj tartalék tőke gyűjtéséből használandó.

11 §. A tagsági díjokból felmaradt 1-1 frtöt meghaladó részeket valamely a 300-on felül levő tagok díjából szükségig képest fedeztetnek a kezelési költségek, míg a felmaradt összeg a szövetkezet illetve a tanítótestület további intézkedésség tartalék tőke gyűjtés céljából gyűmölésösés végett elhelyezendő.

12 §. Ha az alapító tekintélyes összegre múlt fel, a szövetkezet illetve a tanítótestület fog határozni, hogy annak kamattal a segélyezés nagybővítésére, vagy az álltala elvált előny alapján a tagsági díjak leszállítására fordítassanak.

Pekár jubileuma.

(Tisztelegésként a múlt század első feléről.)

Székely Sándor tanári néptanító úrtól vettük a következő részletes tudósítást:

„A tanári év. egyháznak a múlt hó 7-ike az öröme nek napja volt, mert akkor ünnepele szeretett békésnek nagytiszteletű Pekár János úrnak, a nógrádi evang. esperesség örömdetes főesperesének 50 éves há bekéskedésének jubileumát, még pedig oly kegyeslellet, mely ilyen felfűthöz méltó.

A jubileumt és kekvés nejt a m. évben, mely gyász

esik készletben tartás és a többi, mire valók? És mi után valakit találunk, amit megkérdeztünk, és miután az a valaki, a ki pedig közel van a földhöz, alig tud többet mint mi, és miután sem a honvédelmi miniszter, sem a hadügyminiszter sőt talán maga Ó Felsége sem igen sokkal többet tudnak, hát aligha írhatunk ide olyas valami nagy újságot, mely megmondaná, hogy a kaszinóban előkuráltságának felelte. Ha azonban már hozzá fogtunk, elmondjuk még egyszer, amit már annyiszor elmondtak, talán még is akad közte valami új.

A fegyverkezés és készülődés borzasztó rebusznak első megfajltsi stadiuma mindenesetre az, hogy minden eshetőségre készen akarunk lenni, a la Bismarck és készültségünk által megakarunk menekülni a háborúhoz. Okosabb dolognak tartjuk a készültségre elkölteni husz milliót, mint készületlenségünk által vérszemlet adni is arra, hogy a meglepetésre kedve kerelkedjék, abból háborít kerelkedjék, még pedig arra nézve, aki meghagyta magát lepetni, mindenesetre hátrányos háborít, kipekedés kapkodás, és három áron, még is elköve való beszerzése annak, amit ma egész kényelemmel beszélhetünk. Más szavakkal: ez az egész készülődés nem más, mint villámháro arra nézve, hogy belénk ne üssessen az Isten nyila.

Tény különben, hogy a készülődéseket Oroszország kezdte meg. Az orosz készülődések, dacára, hogy a kabinetekben arra való ok nem mutatkozott, még is gyanusoknak tündek fel s a fenyegetésnek nem egészen leplezhető színezetével bírtak. Erőlköd építése, csapatok összpontosítása és a határok feltöltése, elmi szerék felhalmozása, stratégiai vasutak sűrűs kiépítése stb. bármily békés biztosításokat nyertünk is legyen, még sem arra valók voltak, hogy a további készülődéseket összehozott kezekkel nézhessük, hanem egybe állt Bécsben a haditanács és elhatározta, hogy a birodalom biztonságának tekintetéből, nekünk is meg kell teműnk mindeneket! Punctum!

Emel aztán a nota nincs is tovább és a rigó a háborúról még éppenséggel nem fűlyt, sőt valószerű, hogy éppen ez által fogjuk a háborít kikerülni. Az orosz sajtó hangjából, melyet ellenünk használ, úgy is azt lehet kiérteni, miszerint nem hiszik, hogy Ausztria-Magyarország háborúig hagyja monni a dolgot, csak rá kell egy kissé ijeszteni s manővrozni kell a határon. Tehát mi most visszaadjuk a manővert, ellenünk azt akának s ha kedve kerelkedik a szomszédnak, hogy a dolgot csakugyan komolyan vegye: állunk előbe!

Sőt azt hiszük, hogy az orosz készülődés nyugtalanítja Bismarckot is, még pedig sokkal inkább mint a francia, amennyiben Franciaország a legutóbbi időben semmi komoly jellel nem célzott arra, hogy támadást akarna intézni Németország ellen, hanem igen is, holmi orosz francia közeledésről volt szó, ha netalán keleten tűz ötné ki, a francia támadás lehetősége tehát csak is egy keleti bonyodalom kitörése esetében öltethet veszedelmes jellegét, és hogy elkerülhető legyen, a keleti dolgoknak kell élet venni. Először is Ausztria-Magyarországnak meg kell mutatnia, hogy bármely hatalom számára is kemény dió lenne, s így a netalán beleharapni akaróknak kedvet venni, másodsor pedig Németország is tudomására hozza a világnak, hogy bármilyen történjék is, az események nem fogják közlételemül találni. Ausztria-Magyarország adja meg az intést keletre, Németország adja meg az intést nyugatra, hogy kelet és nyugat, éjszka és dél, tisztában lehessen magával.

Alispáni jelentés.

(A nov. 30-ki közgyűlésen. Folytatás.)

A Losonc-fülek-hevesi megyei út 51-53 kmtr. szakaszára az előbbem időkben természetben leszoigált közmunkával 300 kmtr. kő szállított ki, mely jelenleg az út mentén halmokba rakva áll, hogy ezen kőnek elidegenítését és elkölödését meggátoljam, a kir. építészeti hivatal felhívta — miszerint ezen meglévő kőnek felhasználása mellett Csegerháza és Mátra-Verebély községek között egy megfelelő hosszú kiépítetlen útszakasznak helyreállítására vonatkozólag tervezetet készítsen és hozzáim jóváhagyás végett terjeszsen be, minék a hivatal megfelelő a folyó évi közmunka előirányzatnál elért megtakarítások terhére 909 folyómeter útnak újbóli építését elrendeltem.

Ezen építés kerek számban 2555 frnyi költséggel van előirányozva, mely összeg azonban az által telenesen apadni fog, hogy a szoban levő útszakaszon meg lehetséges mennyiségű az útszélbe rendeltől behányt kőanyag található, melynek kiszédése és ismétli használata előirátott, de melynek értéke az előbb említett építési összegbe betudva ninesen. A jövő évre vonatkozó közmunka összeírás befejeztéven, ennek eredményekéző képest az 1888. évre vonatkozó költségelőirányzat — tekintettel a legszükségesebb helyreállításokra — elkészítetett s jelen közgyűlésünk kiváló fontosságú tárgyat képezenti.

Közmunka ügyünket érdeklőleg van szerencsém még azon körülményt tisztelőtel jelenteni, hogy a bognárnai zölými útnak Hontvármegye határpontján levő hid új-bóli építése elkérülhetlene válván, megkerestem volt a szomszéd vármegyének alispánját, hogy a határhid felállításai költségeinek felét elvállalja és ahhoz mérten munkálatait kivételé is egyúttal ellenőrizze. Ezen méltányos ajánlatomra viszántasító választ nyerve, az ügyet közmunka s közlekedési minster úr Ó nagyméltósága elő

terjesztém döntés végett, kiknek igazságos határozatahoz képest Hontvármegye közönsége a költségek fele részének viselésére kötelezve lón.

Mihlhog azonban az illetékeség kérdéseinek elődötég a helyre állításával várn nem tehető, a tud felépítését elrendeltem s ekkent most már csak aziránt lettem képesek, hogy a felújívatás Hontvármegyével közösen véjessék meg, s hogy előlegezett költségeink visszatérítésének.

Közbiztonság állapotunk jellemzésére a esendőrségi eseményi jelentések nyomán következő statisztikai adatokkal szolgálhatok és pedig bejelentett majus hó 1-től október hó 31-ig:

Felszédés 1, rabló gyilkosság 1, rablás 1, gyilkosság 1 kísérlet 1, emberölés 7, hatóság elleni erőszak 2, magánosok elleni erőszak 1, súlyos testi sérülés 12, lopás 112, fegyveres erő elleni vétés 1, gyújtogatás 9, orvadászat 1, dolmányeseműsés 1, közbiztonság elleni kihágás 6.

(Folytatás a vége következik)

Málnapataka egészseégügyi viszonnyaihoz!

A „Nógrádi Lapok” nov. 13-ki száma, Nógrád vármegye közigazgatási bizottsága november 9-én tartott ülésének tárgyalásait közli kivonatban. Röviden közli tiszti főorvos úrnak jelentését a málnapataki fiatal nemzedék elsatnyulása tárgyában. S röviden és csak kivonatban közli ezt, azon hiszenben voltam, hogy csak a kivonatból maradt ki Málnapataka helységének elköltönítése Málnapataka községétől. De midőn néhány napelőtt, Nógrád vármegye közigazgatási bizottságának 1950-87 számú határozatát olvastam, mely szerint az ág. evang. esperesség kérédk fel, hogy szűkökről és iskolában a mértékelen pálinka ivás ellen működjék, meggyőződtem hogy tiszti főorvos úr, jelentésében nem terjeszkedett ki Málnapataka helysége és hozzá tartozó puszták közötti különbségre; mert ez eselfőn felesleges lett volna az ág. evang. esperességet kérni, hogy a mértékelen pálinka ivás ellen működjék Málnapatakán, amennyiben ez esperesség kevés, kik a helységben laknak, nem iszikosak mint ha „legnagyobb részben” a pálinka ivás oka az elsatnyulásnak, azaz bizonyítok, hogy Málnapataka helységében, satnya nines.

Azok a satnyák, kik a tiszti főorvosi vizsgálatot szükségesnek látték, pusztai, lazi lakosok s nem ág. evang. lakosok, kik hogy isznak e nagyon pálinkát? nem tudom. De nem hiszem hogy tenék, mert nines miből; hiszen ha egy ital pálinkára való akarvának szeresni, 4 napig kell feneketlen sárban fűddökölteni a málnapatak herzenzei után úgy, hogy mire a fuvarral Losoncra értek, a kereszténynt a törölt kerék vagy tengely, az összehozgatott szerszám, elrongyolt ruha kijávitása, felemésztefte. S így táplálkozásra a lakóházaknak az egészség, fenntartásának megfelelő módon való építése és berendezése alig valami, vagy éppen semmi sem jut. Rosz táplálkozás, rosz lakás viszonyok okai a satnyulásnak, s ez — bár mint előbb mondtam, most ismétlem, Málnapataka helységében satnya nines, itt is rosz, azt pedig jövő prédikálni legjobb akaratom mellett sem tudom.

De tudok egy módot, csak hogy nagy gyanum van, hogy ha kimondom, az a pusztában kiálto szó lesz. De ha az lesz is, kimondom. Keresztelő Szt. János, János evangéliuma 15-ő részének 21-ik versében ezt mondja: „En kiálto szó vagyok a pusztában: egyengesétek meg az Úrnak útát.” Vele mondom én: egyengesétek meg Málnapatakának „útát”, lesz jöbb kerest, többet gyárt-hatván a gyárak, ha készítményeik elszállítatására számíthatnak, jöbb kerest mellett lesz jöbb táplálkozás, jöbb egészseégnek megfelelőbb építkezés sőt a közlekedés könnyebb volta mellett, könnyebb és gyakoribb érintkezés más szerencsésebb viszonyok közt élő lakosokkal az értelem fejlesztés nagy előnyére, s így gál lesz vetve a további satnyulásnak.

Igen de, mondhatnák jó akaróink, az kinek újjal Keresztelő Szt. János egyengeséti kívánja, megérdemelte útja egyengeséte, hol Málnapatakának érdeme? Méltányosságok körünk!

Nines Nógrád vármegyének iparosabb vidéke, mint Málnapataka vidéke s mégis sűrűlik az ipar, mert nem lehet gyártmányait oly mértékben kivinnie, mely mértékben azonnal készíteni képes volna, szorítózik tehát az a milyen olyan megelhetésre, s kényszerül a 15 ezer lélekszámnyi munkások részleges általi tespedésre, roszt táplálkozásra, roszt lakásokra, s okoz satnya utódtságot. Számtalan évek óta, 6-7 ezer forintot fizet Málnapataka és vidéke megyei közmunka válság ezimen évenként, ennek csak némi részbeni javára való fordítást nem érdemelté az az ipar, az a 15 ezernyi lakosság? Gróf Czebrían László úr, O méltósága, keverest és krumpit kért a málnapatakának a közigazgatási bizottságtól, on méltányosságot kerek alázatosan, mely ha meglesz, lesz járható út lesz kerest, ebből folyólag jöbb táplálkozás jöbb lakásviszonyok, nem lesz kényszerítve az elgyomrodásra a fiatal nemzedék, nem lesz kénytelen elbárázadni a jövő évek sorozó bizottságoktól elnök, s Málnapataka és vidéke lakossága, természetesen utalagos jóváhagyás reményében fenégek úrti áldomás poharát, egészseégére annak a Nógrádunk, mely a közgyűvrt lóni tud.

Kiváló tisztelettel Málnapatakán 1887 jannár hava

Hrk János k. h. ev. telkés

Hírek.

Kék László, a lapok kiadójának nyomdájából került ki igen esimes kiállítással, B-Gyarmaton 1864-ben tüvezett...

De az egyháziak szerették lelkijáspoztorok iránti mely tiszteletüket mégis kifejezni ohajjának, annak tudta mellett...

Az emlék védelmének beszerzésére gyűjtőfőrek lettek az egyház 8 községbe kiosztva, hogy minden egyházban...

E napon reggeli 8 órakor a nagyharang meghúzása hirdette, hogy ünnep van a faluban.

Arra beharangoztak az Isten házába, a mely már zsufolóság volt megteleve, ünnepiesen üdvözölt, áhítatos neppel.

Isteni tisztelet után volt a pápi gyónás, ezután pedig régi hagyományos szokás szerint, volt magnum áldomás két helyen...

Nem-e megható eszedeket mindez, 'ily egyszerű földművelő falusi néptől? Eljen is e nép jó lelkijáspoztora sokáig!

Népszámlálás Balassa-Gyarmaton. Ha könnyelműen nem tekintjük nemzetünk jövőjét és a családok boldogságát...

Ezektől Balassa-Gyarmaton 1887-ik évben a róm. kath. anyagyházból született 58 fiú és 82 leánygyermek...

Az ágostai evangélikus anyaszentegyház közbőlben született 31 fiú, 51 leány...

A görögkeleti szerb egyházból született 1 törvénytelen gyermek...

Az izraelita egyházból született 40 fiú és 30 leány, összesen 70...

B-Gyarmaton született tehát mindösszesen 271 gyermek, elhalt 237...

Közöltük a száraz számadatokat, melyek bővebb megvilágítását avatottak tollakra bízunk.

Ezen Ország Jenő vezérelt, református lelkész e ho 18-an fogja megtartani esküvőit...

Ujvári ádócska. A városi központi tisztikar régi hagyományos szokás szerint újra tegnap tisztelettel...

Dalozólettek február 1-ősi örömmünepére a rendezőség szorosán volt helyettes részvételével...

A központi tisztikar ezután a főjegyzőnél tisztelettel, majd az árvások tagjai Pajor István úr...

A központi tisztikar ezután a főjegyzőnél tisztelettel, majd az árvások tagjai Pajor István úr...

A központi tisztikar ezután a főjegyzőnél tisztelettel, majd az árvások tagjai Pajor István úr...

A központi tisztikar ezután a főjegyzőnél tisztelettel, majd az árvások tagjai Pajor István úr...

A központi tisztikar ezután a főjegyzőnél tisztelettel, majd az árvások tagjai Pajor István úr...

A központi tisztikar ezután a főjegyzőnél tisztelettel, majd az árvások tagjai Pajor István úr...

Esztergomban, hol mind kitűnő papnövekedni tanár működött a többi önálló egyházi művelő adotti ki a szerkesztés...

Teljesi baccsi. Ujvári napja estején mint már tegnap fogva úgy ez évben is térség városait rendezett Könyv...

A székelyi táborokoztatásról a legutóbbi táborozásról...

Vendéglátás. Már régóta panaszkodtak a helyi lakosok, hogy a Gyarmaton a vendéglátás teljesen elcsúszott...

A székelyi táborokoztatásról a legutóbbi táborozásról...

A Fergách grófok egyik fiát varjakda, néhai gr. Fergách József...

Szélesvárosi malatagok voltak a honvédelmi tanács...

Megyei intézkedés. Közvetlenül megye elöljárói a helybe...

Lapunk mai számainak hirdetését közt megjelent...

A Gyarmati róm. kath. egyház határozata...

Híradunk az ügy első felében az előbbiről is szigorúbb volt...

Vasár. A gyarmati vasárnapi vásár jan. 2-án 3-án még a heti vásár...

Balassa-Gyarmat. Ma minden mindenteljesen kudarchoz...

ményt mutatott fel. E sorok írójának volt alkalmuk a több ezer száma menő közönségekbe tekinteni, melyek lekötöbje 1-2 heti használat után igen súlyos esetekben tökéletes meggyógyulást tesznek tanúságot.

Horváth Danó, telelő orvosnép.

5102 - 831. szám.

III. Arverési hirdetményi kivonat.

Az ipolyvási kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Schwartz István mint végrehajtónak, Kovács-Steier János mint végrehajtást segédüléssel 200 ft. tökéletesítés és járulékoknak kielégítése iránti végrehajtási ügyben az ipolyvási kir. törvényszék az ipolyvási kir. bírósági területen lévő Hölvecz közég határában fekvő birtokot 40 sz. tkvben Kovács Janosnak, Steier Jánosnak és Baras Lajosnak adta. Pályázatra kiírtá a tulajdonosi felvételt 1. 1. 2. 3. 4. és 1883. évi 117. sz. törvénnyel megállapított szabályok szerinti eljárás alá, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi január hó 19-ik napján, é. 10 órakor Hölveczen a közég bíró. István megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikötések szerint 83 sz. tkvben kijelölt óvadék képezte papírban a kikötött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerésvét átadogatni.

Kelt Szécsényben, a kir. bíróság mint tkvvi hatóság, 1887. szeptember 15-én.

Fu eladás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására juttatni, miszerint a vadkerti primatiális erdőkből az összes fűzfa (legjobb minőségű csor) megvétele és elárítása. Besszes megrendelések vagy alulírott-hoz postán utol érkező, vagy Hunk Adolf úrnál B-Gyarmaton, hol a megrendelések, huszonegy óra alatt elbűzletnek.

Tisztelettel:

Hirschfeld Adolf, Vadkerten.

Valódi brüni szövetek

őszi és téli-idényre, szomszagra és tartóságra felülmúl minden más gyaraktat.

SIEGEL-IMHOFF szomszógyári rakár Brűben, Ferdinand-utca 43.

Szállít következő árakon utánvált mellott

1. oszt. ruha szövet: 3 1/2 mtr. 60cm gyapjából 4 ft 80 x 7 1/2 x 3 1/2 mtr. legfinomabb 10 50 x

1. oszt. fekete szalon öltönyökre: 3 mtr. fekete posztó 7 ft 80 x 3 1/2 mtr. legfinom. Perzsienne és Dashing 9 ft 80 x

a fent elősorolt szövetek egy teljes arisztónyre elégőse (kabát, nadrág és mellényre.)

Téli kabát szövetek: 2 mtr. 60cm Boy 4 ft 80 x 2 mtr. legfinomabb Boy 8 ft 80 x 2 mtr. 60cm Palmerston 7 ft 80 x 1 1/2 mtr. Loden, vadász kabát 4 ft 20 x

Kanapára szövetek. Tűffel, női és női köpöny szövetek, valamint minden más posztó szövetek a legújtanosabbban alkalmazhatók.

Kirásatra a fenti rakár mintákat legyen és bermentve küld.

Fogak tisztítására, blombirozására, műfogak és pedig úgy egész fogsorok mint egyes fogak készítésére a ezek javítására jutányos áron vállalkozom. Továbbá odvas fogak és foggyökerek gyors és fájdalom nélkül való kihúzására 18 évi sikeres gyakorlatom mellett ajánlok zom.

B-Gyarmaton, 1887. december 25.

tisztelettel: Molnár János, fodrász és műfogász.

Hölgyek részére külön műterem.

TOURISTA-SZESZ

az test ápolására és a hajkölös ellen

Összetett Tourista-szesz

specifcum közvény, rheuma, mell- és oldal-szúrás, laphasogatás a hátfájásnak ellen

E kiűző gyógyszer hatássalert betegeség val láttatik.

Kapható: B-Gyarmaton a Magyar Koronázott-császár gyogy szerterében.

Budapestben a Városliget gyogyterében a bel- és külföldi gyogykúlole-gezesek készpntatás-roszkárában. Városháza-ter.

60000000

Kerestetik

berbe vételre egy 5-600 hold kiterjedésű jó minőségű birtok, B-Gyarmat környékén vagy az Ipolyvási-Esztergomi vasútvonal mentén.

A bérbe vétel 1888. év tavaszán, vagy még előbb kezdődneik. Értesítés küldendő

Salgó Gyulának, B-Gyarmatra.

FONTOSS az étvágytalanság, gyöngemésztés, felbőfőség, gyomor és belhurut, nehéz lélegzés, májbj, aranyér és egyéb a gyomortól származó betegségekben

szenvedőknek Fácányi Armin gyógyszerész (Budapest, X kerület, Kőbánya) által már másfél évtized óta készített

magyar édes mustárja.

A fentebbi bajokban - bármily idősek - a legrövidebb idő alatt, bűnálózat eredményeket hoz létre, mit bizonyít ama redkivül sok számú hálalírat, melyekbe bárki beletekinthet. Ara egy négy üvegnek 1 ft, kis üvegnek 50 kr. A csomagolási díj mérsékelt.

Kivonat egy hála levélből. Tökéletes gyógyszerész úr! Van szerencsém jelenteni, hogy az én kiűző mustárja igen jó hatást tett. Oly beteg voltam, hogy egy orvos sem ismerte ki bajomat. Készeny, máj, gyomor, fájdalom voltam és ez által étvágytalanság. Öt üveget használtam és tökéletesen jó lettem. Kérlek tehát utaltat 2 üveget utánvétel küldeni. Nova, (Zalamegye) 1887. márt. 5.

Pivonka Ferencz, urad. fővadász.

Haszonbérleti hirdetmény.

A szelesztényi közbirtokosság tulajdonát képező az Ipolyhól vez. két külön folyamárokra épített, három körjáru vízimalom, a hozátartozó molnár lak és melléképületek, úgy kert, rét, szántóföld s legelőbű álló földterület 1888. évi Szent-István-nyújtott 3. cseleg több évre 100 ft. caulio letétele mellett haszonbérbe adatik, az eddigi haszonbér 204 p. m. roz és apróbb mellék járulékokból állt; irásbeli ajánlatok 1888. évi január 24-ég Szeleszténybe a malom felügyelőséghez utazendők, e napon a molnár lakban szóval is előterjeszhetők.

A malom fellgyelőség.

2612-887. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szelesztényi kir. bíróság mint tkvvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. bírószék végrehajtónak, Balás István végrehajtást segédüléssel 300 ft. tökéletesítés és járulékok iránti végrehajtási ügyben a szelesztényi kir. bíróság területén lévő Nagy-Zellő közégben fekvő a nagy-Zellő 122 sz. tkvben A. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. sz. tkvben kijelölt óvadék képezte papírban a kikötött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerésvét átadogatni.

Kelt Szécsényben, a kir. bíróság mint tkvvi hatóság, 1887. évi november hó 3-án.

Advertisement for G. Bäuchler-féle STEGLITZ-BERLIN INDIAN FOG-GYÓGYKIVONATA. Includes text about its effectiveness for dental issues and contact information for Cserenyák György.

Advertisement for Arverési hirdetményi kivonat. Details a public auction of land in Nagy-Zellő, including terms and conditions for bidders.

Advertisement for Bérlet (Lease) and Feledi Ignác. Mentions a property for lease and contact information for Feledi Ignác in B-Gyarmaton.

Advertisement for Magyar Háziaszonyok (Hungarian Housewives). Promotes a magazine for housewives, listing its benefits and subscription information.

Advertisement for Képes Családi Lapok (Popular Family Papers). Promotes a family newspaper, listing its content and subscription details.